עירין קדישין תניינא — וירא

וה' פקד את שרה כאשר אמר במדרש כמה עקרות נפקדו בו ביום ושמחה גדולה היתה בעולם והקשה הוא ז"ל מה שמחה היתה ביום זה שהרבה עקרות נפקדו בו ביום עם שרה הלא בעת ההוא לא הי' עוד יהודים בעולם אלא אברהם ושאר העולם הי' כולם נכרים ולא הי' צריך להיות כל כך שמחה בעולם כי נולדו עוד גוים רבים בעולם ואמר הוא זללה"ה כי הקב"ה רצה שיהי' הבחירה אז ביד האדם לבחור לו אלקי אשר יוטב בעיניו כאשר הי' באברהם אע"ה שבחר לו ד' לאלקים אם כן כשתפקוד שרה בעצמה הלא אז כולם ידעו שאלוקי אברהם אמת והוא אחד ושמו אחד והוא מנהיג ובורא העולם ולא יהי' מצד הבחירה בידם רק מחמת מופת מה עשה הקב"ה הפקיד בו ביום עוד לעקרות אחרות ג"כ כדי שיהי' להם אלקית הרבה כדי שלא ידעו מי הוא אלקים אמת מצד ראי' ומופת רק שיהי' הבחירה בידם לבקש לו אלקי לאשר יחפוץ ויוטב בעיניו מצד הבחירה שלו ואמר זה על הצדיקים שבזמנינו הצדיק הקטן יוכל ג"כ לעשות מופת כמו הצדיק הגדול האמיתי והוא כדי שלא ידעו מי הוא הצדיק האמיתי אך בדעתך תבקש לך צדיק האמיתי ע"י הבחירה שלך וד"ל:

אמרו חז"ל על פסוק ואברהם הי' יהי' לגוי גדול מכאן זכר צדיק לברכה ולהיפך על רשעים שם רשעים ירקב דקדק הרב ז"ל למה אצל ברכות צדיק אמרו זכר ואצל רשעים אמרו שם ואמר הוא ז"ל כי הענין הוא מבואר ע"י מאמר בהקדמת הזוה"ק דרגא חמשאה זכרו עם וה' רמ"ח עשה. שמי עם י"ה שס"ה ל"ת וביאור הדברים תואר צדיק לא נאמר על מי ששומר את עצמו מלעבור על מצות ל"ת בלבד רק כ"א על מי שמהדר לקיים הרמ"ח מצות עשה ג"כ כתיקונו וכן תואר רשע מכנין על מי שעובר על ל"ת ח"ו ועל זה אמר זכר לצדיקים שמקיימין גם העשין הרומזים בזכר ושם רשעים שאינם זהירים בל"ת הרמזים בשמי וד"ל: